

Mere om »næsten«

Overrabbiner Bent Melchior har bedt om optagelse af nedenstående, som er en replik til Kai Kjær-Hansens artikel her i Israelsmissionens Avis og i Kristeligt Dagblad.

Jeg kommer desværre til at ulejlige KD's læsere med endnu et indlæg i debatten om forståelsen af 3. Mosebog 19,18 »Du skal elske din næste som dig selv«. Kai Kjær-Hansens indlæg 17. januar bør ikke være sidste ord i sagen. For nye læsere vil jeg rekapitulere, at debatten har sit udgangspunkt i KKHs formulering: »Mens begrebet »næste« i 3. Mos 19,18 drejer sig om med-israelitter og fremmede, der levede blandt Israels folk, er det i NT udvidet til at gælde ethvert menneske».

Jeg efterlyste dokumentation for, at denne fortolkning af 3. Mosebog er en jødisk fortolkning. Dette ønske besvarer KKH nu ved at anføre, at »i saglighedens navn og for at undgå en uværdig polemik – havde det gjort det lettere, hvis Melchior selv havde antydnet, at spørgsmålet om, hvem »næsten« er – jødisk betraget – op gennem historien har været genstand for meget forskellige jødiske tolkninger».

Det kalder jeg at vende tingene på hovedet. Først fremsætter man en skråsikker påstand, og når man så bliver spurgt, hvor man har det fra, så skælder man læseren ud for at føre uværdig polemik, fordi læseren ikke selv har fundet frem til, at der findes forskellige tolkninger. Hvis der findes forskellige tolkninger, hvorfor har det så ikke fra starten været anført?

I sit sidste indlæg forklarer KKH, at hans ærinde har været at fortælle, hvordan vores sætning blev forstået på nytestamentlig tid og af rabbinerne. Denne begrænsning omtales ikke med et ord i den oprindelige artikel, og hverken jeg eller læserne kan gøre for, at den oprindelige artikel er en forkortelse af noget, som KKH har skrevet i anden sammenhæng.

KKH henviser til 3 jødiske kilder. Jeg beklager, at jeg ikke har adgang til 2 af kilderne, men jeg må have lov at hævde, at ingen af disse 2 kilder har været eller er toneangivende i jødiske kredse, og derfor føler jeg ikke, at jeg har været forpligtet til at kende til dem.

Derimod har jeg naturligvis

Replik af Kai Kjær-Hansen

Jeg mener, at jeg i min første artikel har dokumenteret, at der er jøder, der har samme forståelse som mig (se februar-nummeret af avisen, s. 3). Artiklen i Encyclopedia Judaica er for mig at se ikke så vag i formuleringerne. Det pågældende afsnit slutter med at hævde, at der i loven er så mange restriktioner mod at have samkvem, med afgudsdyrkere, »at budet om næstekærlighed ikke let kan siges at gælde for dem«.

Jeg er enig med overrabbiner Bent Melchior i, at man skal ikke grave grøfter, hvor der i salighedens navn ingen årsag er til det. Artiklen i

adgang til den 3. kilde Encyclopaedia Judaica (EJ). Man kan bebrejde mig, at jeg ikke har slået sagen op i dette værk, men når jeg studerer bibel foretrækker jeg normalt at gå til primære kilder og ikke slå op i leksika. Lad mig nu gå ind på KKHs argumentation og se, hvad der faktisk står i EJ. Det er korrekt at artiklen i vage vendinger (»it is not clear« og »it would seem«) bringer synspunktet, at »din næste« alene går på andre jøder, men efter dette afsnit så anføres det, at en lang række rabbinere også på Jesu tid fastholder, at kærligheden skal gælde alle skabninger. Der nævnes Hillel, der var samtidig med Jesus, og hvis synspunkter er anset for normgivende for jøder til alle tider. Der nævnes rabbi Akiva og rabbi Meir, der levede i det 2. århundrede, og som gjorde de første forsøg på at samle og ordne de mundtlige overleveringer og dermed lagde grundlaget for

hele Talmud

Når nu KKH har kendt til disse toneangivende kilder, er det så ikke ham, der i saglighedens navn og for at undgå en uværdig polemik burde have anført disse kilder, der altså ikke stammer fra nyere tid, som KKH synes at antyde? Når nu KKH har kendt til, at så dominerende fortolkere fra det 19. og 20. århundrede som Samson, Raphael Hirsch, Hermann Cohen, Leo Baeck og Martin Buber enstemmigt går imod den opfattelse, som KKH fremfører, var det så

KKH om antisemitisme, og det fremførte jeg udtrykkeligt i mit indlæg. Jeg gjorde det for at illustrere for KKH, hvor langt ude hans påstand opfattes at være i jødiske kredse.

Når nu KKH har dokumenteret, at han har kendt til sagens rette sammenhæng, at det altså ikke var uvidenhed, der var årsag til hans fejltagelse, så er jeg tilbage, hvor jeg begyndte og må stille spørgsmålet: Hvorfor? Indtil jeg får en anden forklaring, må jeg stadigvæk gå ud fra, at det er en ret så primitiv holdning,

KD var et uddrag af min bog »Studieudgave af Matthæusevangeliet«. Set i bakspejlet havde det været klogt af mig, hvis jeg i artiklen i KD – som jeg er ansvarlig for – havde indført, hvad jeg i studieudgaven skriver på s. 47. Så havde der ganske vist ikke i KD været plads til rubriken »Fra 613 til 614« bud, hvor jeg netop får mine kristne læsere til at overveje de ugerninger, der er påført det jødiske folk i såkaldte kristne lande. Den slags selvkritik er der en del af i min bog.

Jeg mener fortsat, at der på Jesu tid blandt jøder foregik en diskussion om, hvem »næsten« var, og at ikke alle jøder var enige herom.

nødvendigt at afvente min protest, før man vil oplyse om, at disse synspunkter gøres gældende i både strengt ortodokse og reformerte kredse i jødedommen?

Jeg tillod mig at citere fra min fars bog »Man siger at jøderne...«, der udkom i 30'erne, hvor min far blandt antisemitiske påstande nævnte, at man ville frakende jødernes bibel, at den stiller krav om kærlighed til alle mennesker. Det gjorde jeg ikke for at kaste mistanke på

som vi kender fra Annie Get Your Gun: I can do anything better than you, det vil sige et forsøg på at fremhæve NT på GTs bekostning på et område, hvor der ikke er nogen reel forskel.

Hvis KKH vil missionere, og det er hans gode ret, så lad ham gøre det ud fra de væsentlige punkter, der skiller jødedom og kristendom, men lad os holde op med at grave grøfter, hvor der i saglighedens navn ingen årsag er til det.

ISRAELSMISSIONENS KREDSFORBUND
FOR KØBENHAVN OG NORDSJÆLLAND

indbyder

søndag den 12. marts '95 til

Forårsmøde

i Præstebro kirke, Tornerosevej 115, Herlev.

Kl. 10.30: Gudstjeneste v/ sognepræst Arne Bechmann.

Kl. 13.30: »Den jødiske påske i forhold til den kristne påske« v/ Peter Friis Olesen.

Kaffe og afslutning.

Kirkefrokost à 20 kr. Tilmelding senest d. 9. marts (torsdag) mellem kl. 9-13 på telf. 42 91 55 42.

Med venlig hilsen

Israelskredsens kredsforbund for København og Nordsjælland

